
Fra: Hanna Bugge [mailto:hannabugge@gmail.com]
Sendt: 22. mars 2014 16:52
Til: Postmottak HOD
Emne: Høring – reservasjonsordning for fastleger

Viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Jeg takker for denne mulighet, og gir med dette mitt syn på saken samtidig som jeg ber departementet om at det registreres som en egen høringsuttalelse.

Det er ikke mulig for myndighetene å innføre en reservasjonsordning for fastleger samtidig som det fremmes en garanti om at dette ikke medfører negative opplevelser for kvinner som ønsker abort. Med dette lovforslaget vil det alltid være en sjanse for at kvinner kan bli avvist på legekontoret, fordi pasienten av ulike årsaker (alder, norskferdigheter o.l.) ikke er klar over at fastlegen reserverer seg, fordi hun får en reserverende legevikar eller fordi det rett og slett er fullt på listene til andre ikke-reserverende fastleger. Fastleger har per i dag ikke lov til å praktisere henvisningsnekt. Muligheten til å reservere seg begrenser seg etter aborloven til å utføre eller assistere ved selve abortinngrepet. Jeg mener denne loven sikrer legers rett til samvittighetsfrihet. Reservasjonsadgangen omfatter i dag ikke muligheten til å reservere seg mot å ta imot, skrive journal, klargjøre, stelle eller pleie pasienten under oppholdet eller mot å henvise pasienten til abort. Det er nettopp fordi det er en vesentlig forskjell på det å bli pålagt å utføre et inngrep, og det å henvise en pasient man har ansvaret for til en behandling pasienten selv har besluttet å få utført.

*Kvinner som tar selvbestemt abort vil ofte være i en situasjon der de ikke planla å bli gravide. Med en tenklig reservasjonsordning vil bytte av fastlege i mange tilfeller skje **etter** at kvinnen ble gravid. Å skulle bytte fastlege midt opp i en uønsket graviditet mener jeg er en praksis vi ikke ønsker. Fastlegeordnings store styrke er at den i større grad skaper muligheter for å ha en lege med bedre kjennskap til pasienten. Å bytte fastlege som følge av at kvinnen må ta stilling til reservasjonsrettet ved en uønsket graviditet er uheldig ut ifra de intensjoner som fastlegeordninger har. Grunnet den uplanlagte naturen ved uønsket graviditet vil bytte av fastlege være noe kvinner må angripe i en ad hoc situasjon.*

Videre mener jeg at det er et helt grunnleggende demokratisk prinsipp at offentlige tjenestemenn ikke skal kunne reservere seg mot å utføre de faktiske rettigheter man har i følge loven. Fastleger har per i dag ikke lov til å praktisere henvisningsnekt. Muligheten til å reservere seg begrenser seg etter aborloven til å utføre eller assistere ved selve abortinngrepet. Jeg mener denne loven sikrer legers rett til samvittighetsfrihet. Reservasjonsadgangen omfatter i dag ikke muligheten til å reservere seg mot å ta imot, skrive journal, klargjøre, stelle eller pleie pasienten under oppholdet eller mot å henvise pasienten til abort. Det er nettopp fordi det er en vesentlig forskjell på det å bli pålagt å utføre et inngrep, og det å henvise en pasient man har ansvaret for til en behandling pasienten selv har besluttet å få utført.

Det er et grunnleggende demokratisk prinsipp at hensynet til pasienten og hennes rettigheter, må settes foran en fastleges eventuelle ønske om å reservere seg mot å utføre en lovpålagt oppgave. Heller enn å gi fastlegene mulighet til å nekte henvisning til abort, ber jeg Helse- og omsorgsdepartementet følge opp overfor de fastlegene som ikke vil gjøre jobben sin i henhold til norsk lov. Jeg mener myndighetene plikter å sikre at alle kvinner får rett til lik helsehjelp hos sin fastlege.

Med vennlig hilsen

Hanna Bugge